

Datum besluitraad	: 1 juni 2021	Datum oordeelraad	: 10 mei 2021
Agendapunt	:	Datum B en W	: 13 april 2021
Volgnummer	: 21.029	Programma begroting	:
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	:
Portefeuillehouder	: J. Rooijackers		

Adviesnota raad

Invoeren van de rechtmatigheidsverantwoording 2021

Beslispunten

1. De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen op 1% van de totale lasten (inclusief mutaties in de reserves) voor fouten en onduidelijkheden.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken een toelichting op te nemen op alle rechtmatigheidsafwijkingen (fouten en onduidelijkheden) die:
 - ♦ opgenomen zijn in de rechtmatigheidsverantwoording, of
 - ♦ boven € 100.000 liggen, of
 - ♦ een bewuste afwijking van wet- en regelgeving betreffen.

Inleiding

De rechtmatigheidsverantwoording vloeit voort uit aanbevelingen van de commissie Depla. Deze commissie heeft in het rapport "Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten" advies gegeven over de verslaggeving en controle van de gemeentelijke financiën. Een van de adviezen was een doelmatigere accountantscontrole. Dit advies is uitgewerkt en heeft geresulteerd in een wetsvoorstel met de volgende strekking:

Tot en met 2020 geeft de externe accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Vanaf boekjaar 2021 gaat deze verantwoordelijkheid naar het college van burgemeester en wethouders. De externe accountant geeft dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel uitmaakt.

Het college was en is verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen door de gemeente. De intentie van de wijziging is om deze verantwoordelijkheid transparanter naar voren te brengen. In de nieuwe situatie gaat de raad in gesprek met het college over de verantwoording. De raad kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. De gemeenteraad bepaalt waar de grens ligt. Wanneer wil de raad geïnformeerd worden? Met dit besluit stelt de raad deze zogeheten verantwoordingsgrens vast. De gemeenteraad is vrij om binnen een bandbreedte tussen de 0% en 3% van de totale lasten, het percentage voor de verantwoordingsgrens vast te stellen. Ook dient de raad aan te geven wat over de rechtmatigheid in de bedrijfsvoeringsparagraaf toegelicht moet worden. Dit is de plek waar het college een toelichting zal geven en zal ingaan op de oorzaken en de maatregelen die worden genomen om in de toekomst tekortkomingen in de rechtmatigheid te voorkomen.

In de bijgevoegde notitie Rechtmatigheidsverantwoording is de context van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording beschreven. De notitie gaat in op de consequenties voor de rollen en verantwoordelijkheid voor college, raad en accountant. Daarnaast geeft het een onderbouwd voorstel voor de beide beslispunten.

Beoogd effect

Een passende informatiepositie van de gemeenteraad zodat de raad zijn controlerende rol goed kan vervullen.

Argumenten

1.1 De verantwoordingsgrens die de accountant hanteert bij financiële fouten is ook 1%.

Door dezelfde grenzen te hanteren rapporteren we eenduidig en helder naar de raad. De auditcommissie (namens de raad) heeft dit percentage, gebaseerd op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, eerder met de externe accountant afgesproken.

1.2 Veldhoven heeft de interne beheersing op orde.

We zien geen reden te overwegen om de eerste jaren te beginnen met een ruimere verantwoordingsgrens van 2% of zelfs 3% (maximaal toegestane grens) van de totale lasten, zoals de notitie Rechtmatigheid van de commissie BADO¹ als optie geeft voor gemeenten waar de interne beheersing nog verbetering behoeft.

2.1 We volgen hiermee de adviezen van de commissies BADO en BBV²

Door middel van de paragraaf bedrijfsvoering stellen we de raad in staat de ontwikkelingen, die het rechtmatig handelen van de gemeente raken, goed te volgen. De paragraaf gaat in op:

- ♦ bevindingen en achterliggende oorzaken;
- ♦ maatregelen ter voorkoming van soortgelijke bevindingen in de toekomst.

2.2 Door het hanteren van een rapportagegrens sluiten we aan bij de afspraak tussen raad en accountant.

We sluiten aan bij de rapportagegrens van € 100.000 voor fouten of onzekerheden die de auditcommissie (namens de raad) tot nu toe met de accountant afstemde.

2.3 We zijn transparant over gemaakte afwegingen.

Ook nu kunnen we binnen een bepaalde foutmarge doelmatigheid laten prevaleren boven rechtmatigheid. Door straks ook de bewuste afwijkingen van wet- en regelgeving toe te lichten maken we gebruik van de gelegenheid om uit te leggen welke afwegingen we hebben gemaakt.

Kanttekeningen en risico's

1.1 en 2.1 Gaan de gemeente en de accountant geen dubbel werk doen?

De zorg kan ontstaan dat de accountant al het verbijzonderde interne controle werk van de gemeente weer gaat overdoen. Dit is zeker niet de bedoeling van de wetgever. Maar het is ook niet de bedoeling dat de accountant volstaat met het slechts kennis nemen van de bevindingen van de gemeente. De mate waarin de accountant gebruik kan maken van onze eigen controlewerkzaamheden hangt onder meer af van de kwaliteit van onze (verbijzonderde) interne controle en de onderbouwing van onze bevindingen. Wij zullen - niet anders dan nu - op tijd overleggen en afspraken maken met de accountant over de activiteiten die we gedurende het controlejaar uitvoeren binnen de (verbijzonderde) interne controle. Hierbij kan de accountant aangeven hoe hij gebruik kan maken van de uitkomsten van de (verbijzonderde) interne controle.

1.2 en 2.2 De wettelijke behandeling voor de rechtmatigheidsverantwoording is nog niet afgerond.

¹ De commissie BADO (Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden) verheldert vraagstukken die spelen op het raakvlak van auditing en bedrijfsvoering van gemeenten en provincies.

² De commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) heeft als taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV.

De kans is nog aanwezig dat de rechtmatigheidsverantwoording pas vanaf het verslagjaar 2022 moet worden geleverd. Dit heeft geen nadelige gevolgen voor de interne voorbereiding die al in gang is gezet. Als de wetswijziging een jaar later ingaat dan zullen wij boekjaar 2021 gebruiken als proefjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording.

1.3 Onze interne beheersing is op orde; tegelijk werken we aan verbetering.

Zoals de accountant in zijn laatste boardletter aangaf vormt de controleomgeving van gemeente Veldhoven een goede basis. Tegelijkertijd geeft hij verschillende aanbevelingen om de effectiviteit van de interne beheersing te vergroten. Aan de hand van deze aanbevelingen werken we aan verdere kwaliteitsverbetering.

Financiën

Omdat de verantwoordingsgrens en de rapporteringsgrens gelijk blijven verwachten we dat met de huidige organisatie van (verbijzonderde) interne controle de kosten voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording passen binnen de bestaande begroting.

Communicatie en samenspraak

De notitie Rechtmatigheidsverantwoording is afgestemd met de externe accountant. De auditcommissie heeft op 19 april 2021, in aanwezigheid van de accountant, het voorstel en de notitie besproken. De commissie zal een afzonderlijk advies aan u uitbrengen.

Uitvoering / planning

De behandeling van de wetswijziging voor de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording is vertraagd. Nadat de wijzigingen (met terugwerkende kracht) zijn ingegaan vindt aanpassing van onze Financiële beheersverordening en Accountantscontroleverordening plaats. We zullen de verordeningen op bovenstaande besluiten aanpassen en aan de raad ter goedkeuring voorleggen.

Het college zal voor het eerst over het jaar 2021 een rechtmatigheidsverantwoording opstellen. Deze maakt onderdeel uit van de jaarrekening 2021.

Bijlagen

Notitie Rechtmatigheidsverantwoording

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Alle fracties zien dit als een goede ontwikkeling waarbij de raad meer controlemogelijkheden krijgt.

D66 vraagt of Veldhoven ambitieuzer kan zijn en de stappen sneller kan zetten. JR zegt toe dat als het sneller kan, JR dit zal afstemmen met de auditcommissie en hierop zal inzetten. Hier kan nu nog niet op worden vooruitgelopen.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

A.J.G. Bex
secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester